

XIN NHẬN DÙM NỤ CƯỜI HAI LÚA SANG MỸ

ANNE KHÁNH VÂN

10 ngày lo giấy tờ mang Ba Má từ Việt Nam sang Mỹ
dự họp mặt phát giải thưởng Việt Báo

Anh chị em chúng tôi đứng thành hàng chờ được giới thiệu và gọi lên...

Không để ý mọi người đã lên hết cho đến khi anh Nguyễn Duy An cười và nói nhỏ, "Chỉ còn hai anh em mình thôi." Tôi quay sang nhìn anh và nhìn phía sau anh. Đúng rồi! "Chết chưa, sao chỉ còn hai anh em mình vậy!" Hai anh em cười và tôi hỏi, "Năm ngoái, khi anh cũng là người... cuối cùng đứng đợi như vậy... anh cảm giác ra sao? Chắc hồi hộp nhưng vui há..." "Cứ y như là thi... Hoa Hậu." anh An nói.

Và cuối cùng, hai anh em... "Hoa Hậu" được gọi tên... Tiếng nhà báo Nguyễn Xuân Nghĩa vang từ trên sân khấu, cái gì mà "trong giải thưởng này lại có một giải thưởng khác là sự đoàn tụ của một gia đình trên đất Mỹ." Rồi "Xin mời Anne Khánh Vân cùng cha mẹ vừa tới Hoa Kỳ hai ngày trước đây..."

Vậy là ông bà... "Hai Lúa" được mời lên sân khấu.

Ông Hai Lúa ấp úng rồi gần như cà... lem trông tức cười. Ông đã phát biểu:

"Từ khi mất liên lạc với cha mẹ nuôi quốc tế, trong lòng tôi luôn nung nấu ước mong một ngày nào đó được gặp lại họ, được đặt chân trên đất Mỹ... Chiến tranh, rồi tháng ngày trôi qua, tôi cứ nghĩ mình sẽ không bao giờ có dịp... Nhưng hôm nay, nhờ cô con gái nhỏ bé quý yêu của tôi, giấc mơ của tôi đã trở thành sự thật... Đứng đây rồi nhưng tôi vẫn chưa tin... Để tôi thử nhéo mình một cái xem mình có đang trong mơ hay không..."

Chú Nguyễn Xuân Nghĩa còn hỏi, "Được giải Chung Kết như vậy rồi, cô có nghĩ mình sẽ tiếp tục viết không?"

"Dạ chắc chắn là cháu sẽ viết! Khánh Vân tương đối bận vì ban ngày đi làm, tối về có vài lớp học, nhưng luôn cố gắng dành thời gian để viết... Câu chuyện được 'ra mắt' quý bạn đọc sớm nhất sẽ là câu chuyện kể: 'Làm sao Khánh Vân mang cha mẹ sang Mỹ trong vòng 10 ngày.' Xin mời quý vị đón đọc Việt Báo."

Chú Nghĩa nghe xong, cười và nói, "Cái cô này giỏi 'marketing' thật!"

Thật ra thì Khánh Vân không có ý... marketing đâu. Chỉ vì câu chuyện hơi... dài dòng, nhiều chi tiết, sẽ không thể nào kể cho hết trong buổi tối ấy, nên phải...hẹn.

Và xin thưa, câu chuyện bắt đầu...

ANNE KHÁNH VÂN

Giải Chung Kết Viết Về Nước Mỹ 2007

Sinh năm 1974 tại Saigon, tốt nghiệp kinh tế tại Pháp, Anne Khánh Vân hiện sống và làm việc cho một công ty quốc tế tại miền Đông Hoa Kỳ. Cô là tác giả đã nhận giải Chung Kết Tác Giả Tác Phẩm Viết Về Nước Mỹ 2007 với bài viết "Duyên nợ với nước Mỹ", tự truyện kể về một gia đình VN có ông bố từng được người Mỹ nhận làm con nuôi từ thời còn nhỏ, mà suốt 50 năm thăng trầm, cả nhà vẫn cứ hụi mãi giấc mơ tới nước Mỹ.

Chuyện cảm động nhất là bài viết đã góp phần biến giấc mơ thành sự thật. Khi biết có giải thưởng, tác giả lập tức vận động khắp nơi và chỉ trong 10 ngày đã hoàn tất mọi giấy tờ đưa được ba má từ Việt Nam qua Mỹ theo thủ tục khẩn cấp để kịp dự họp mặt phát giải thưởng trong tháng 8 năm 2007.

"Xin Nhận Dùm Nụ Cười" kể về cuộc hành trình của ông bà Hai Lúa từ Việt Nam tới Mỹ, viết với lòng biết ơn những người đã liên hệ, giúp đỡ hay gặp gỡ. Bài viết gồm 2 phần, hiện phổ biến đầy đủ trên Việt Báo Online, được nhập làm một và lược bỏ vài đoạn nhỏ vì số trang hạn chế của báo xuân Việt Báo.

Chỉ còn 5 tuần lễ

Hôm nhận được email báo tin của Việt Báo, tôi còn ở Sài Gòn. Ba tôi đang nằm xem ti-vi trên võng, tôi nhảy đùng lên người ba la to, "Ba ơi, con vào Chung Kết rồi ba ơi..."

Sau mười bảy ngày ở chơi thăm ông bà, ba mẹ, anh chị em, đến ngày tôi lại phải ra đi. Tôi còn nhớ mẹ ngồi vừa xếp vali vừa nói đùa, "Bộ đồ này đúng là có số đi Mỹ. Mới hôm qua còn nằm trong cửa tiệm, hôm nay đã được Mì lùn mang nó theo lên máy bay qua Mỹ...Phải chi Má cũng được cùng con qua Mỹ luôn hen, nhưng chắc chỉ qua chơi vài ba tháng rồi về chứ không ở luôn..."

Tôi nghe mẹ nói mà lòng xót xa... Tôi chợt nhớ đến giải Chung Kết mà mình đã may mắn được chọn... Một ý nghĩ nảy ra trong đầu, "Sao mình không tìm cách cho ba mẹ sang có mặt trong buổi lễ phát thưởng đó hen. Chắc chắn ba mẹ sẽ vui lắm." Tôi nhìn tờ lịch treo tường rồi tính nhẩm: Hôm nay đã 21 tháng 7. Coi như chỉ còn vòn vẹn 5 tuần là đến ngày 26 tháng 8. Chắc chỉ có phép lạ mới có thể biến ước mơ thành hiện thực.

Tôi tiếp tục phụ mẹ xếp đồ vào vali. Suy nghĩ miên man, mơ tưởng hết chuyện này sang chuyện nọ, nhưng chỉ giữ mọi thứ trong lòng, chẳng dám nói ra... Đã 15 năm tôi rời khỏi Việt Nam, vậy mà ba mẹ vẫn chỉ được đi chơi lòng vòng trong nước Việt chứ chưa được một lần đi Mỹ, đi Tây như người ta... Cũng tại tôi cứ dành hết phần của họ, đi hoài, không chịu ngừng chân... Tôi an ủi ba mẹ, "Con vào quốc tịch rồi, sớm muộn gì ba má cũng sẽ thấy nước Mỹ ra sao... Cùng con kiên nhẫn nghen."

Trở lại Mỹ Chủ Nhật, 22 tháng 7; sáng thứ Hai, 23, đi làm lại. Trên đoạn đường xe bus đến sở làm, cảnh Thủ Đô Hoa Thịnh Đốn thấp thoáng, ba mẹ lại hiện ra trong đầu... Cái ý tưởng muốn ba mẹ có mặt trong buổi lễ phát thưởng lại đến... Bấy giờ tôi mới thật sự đi vào chi tiết, tính toán thực tế. Chỉ còn đúng 5 tuần lễ, chắc sẽ chẳng có cách chi làm kịp. Nhưng, nếu không thử thì sẽ không thể biết có làm được hay không! Và thế là tôi đã quyết định thử.

Các loại giấy tờ

Vào sở làm, tôi lên web site của sở di trú và của Lãnh Sự Quán (LSQ) Việt Nam đọc xem từng mục. Có đủ các loại visa (thị thực) để vào Mỹ.

Nào là visa đi học, đi làm, đi du lịch, rồi visa cư trú...

Biết được tất cả những thứ giấy tờ cần làm cho visa du lịch của ba mẹ, tôi bắt đầu chạy như...vịt. Càng sớm càng tốt. Phải nhận được toàn bộ hồ sơ rồi, ba mẹ tôi mới có thể đi đóng Lệ Phí Xin Thị Thực Không Di Dân (100USD không hoàn trả lại dù được visa hay không). Ngân hàng Citibank, nơi thu lệ phí phỏng vấn cho LSQ, sẽ dựa vào ngày giờ tiếp theo sẵn có vào thời điểm người xin Visa đóng tiền để cho ngày hẹn phỏng vấn. Ngày hẹn đôi khi sẽ vào khoảng vài tuần lễ sau hoặc ngay ngày sau đó tùy khối lượng công việc của LSQ vào thời điểm đó, hoặc tùy có ai hủy hẹn của họ nên mình được đôn lên. Vì thế, nếu có thể, nên đăng ký phỏng vấn càng sớm càng tốt.

Tôi viết chương trình của mình trên cuốn lịch: ngày nào phải làm gì và xong những giấy tờ nào; rồi cho mình 1 tuần, hoặc nhiều lắm là 10 ngày phải có đầy đủ giấy tờ gửi về cho ba mẹ. Việc đầu tiên tôi làm là chọn những giấy tờ nào có vẻ chậm có được hoặc khó làm nhất để làm trước...

Ngoài lá thư của Việt Báo chính thức thông báo tôi được vào Chung Kết làm bằng chứng lý do mời ba mẹ sang, tôi nghĩ chắc phải kèm theo cả bài viết "Duyên Nợ Với Nước Mỹ" gửi cho LSQ. Đọc câu chuyện đó sẽ giúp họ hiểu rõ hơn lý do vì sao tôi thiết tha mong sự có mặt của ba mẹ trong buổi lễ phát thưởng Câu chuyện của tôi lúc ấy mới thật sự có phần kết. Cái "duyên" gắn bó với Mỹ từ 50 năm qua của 3 đời, mới thật là duyên. Thế là phải bắt tay vào việc dịch bài viết "Duyên Nợ Với Nước Mỹ" ra tiếng Anh...

Những ngày này, đi làm xong 7 giờ về đến nhà thì không còn biết trời đất gì nữa, tôi chỉ lẩn đùng ra ngủ một giấc đến 3 giờ sáng mới thức dậy "ăn tối". Rồi từ lúc đó thức làm việc cho đến giờ đi làm. Ngày nào tôi cũng làm được nhiều việc. Mọi thứ có vẻ khả quan cho đến hôm đi xin chứng thư ngân hàng

Cô nhân viên ngân hàng nói một lá thư với tất cả những thông tin như Lãnh Sự Quán yêu cầu thì cần phải đợi 5 ngày nếu muốn nhận qua fax, còn nếu muốn nhận qua đường bưu điện thì phải đợi từ 7 đến 10 ngày làm việc (không kể ngày cuối tuần) và lệ phí là 30USD cho từng tài khoản. Giấy tờ nhận qua fax thì làm sao có giá trị như giấy tờ bản chính nhận qua bưu điện; nhưng làm sao tôi có thể đợi từ 7 đến 10 ngày.

Nói tóm lại, để có lá thư và tất cả các bank statements, tôi đã phải lui tới ngân hàng 5 lần 7 lượt và ngồi đợi ở đấy hàng giờ. Đối diện với thực tế khó khăn như thế cho chỉ một tờ giấy, tôi mới cân nhắc nhiều hơn về dự định mang ba mẹ sang. Tôi vẫn chưa dám báo cho ba mẹ biết ý định của mình.

Nhờ các vị dân cử can thiệp

Ngày ngày trôi qua và tôi cứ phập phồng... Mình có gom được đủ giấy tờ sớm mà ba mẹ không được phỏng vấn sớm hoặc vì một lý do nào đó họ bị chối từ không cho visa thì... công đã trảng... "Mình cần phải làm gì hơn nữa? Chắc chỉ những viên chức quyền hạn lớn mới có thể can thiệp vào công việc của các LSQ."

Trên tàu điện, trong những hình quảng cáo, có

hình Thượng Nghị Sĩ Jim Webb đang phát biểu... Ông ta như đang nói gì đó với tôi. Đúng rồi, hãy viết thư cho ông ta và nhờ ông ấy giúp. Mình có từng đọc qua vài bài viết kể về ông Webb. Ông ta có người vợ Việt Nam nổi tiếng là bà Hồng Lê, có nhiều liên hệ với cộng đồng Việt. Nhiều người Việt và chính tôi cũng đã vận động bỏ phiếu cho ông. Nhưng các ngài Thượng Nghị Sĩ như ông Jim Webb thường bận rộn lắm; chức vị của họ quá cao, không biết họ có dành thời gian cho những trường hợp có tính cách cá nhân. Tôi quyết định thử liên lạc thêm với bà dân biểu Lorreta Sanchez, ông dân biểu Jim Moran, và ngài thượng nghị sĩ Jim Webb. Liên lạc với cả 3 vị để phòng xa lỡ trục trặc gì đó không liên lạc được với người này, hoặc người này không làm được thì còn người kia.

Cùng với thư Việt Báo chính thức thông báo tôi được vào Chung Kết; bài viết "Duyên Nợ Với Nước Mỹ" bằng tiếng Anh (Destiny With America); tôi thảo thư và gửi cho 3 vị, ngày 31 tháng 7. Ngay ngày hôm sau, tôi nhận được thư trả lời của 3 văn phòng. Mọi người đều nhiệt tình và hứa giúp. Xin trích đoạn lá thư văn phòng ông Jim Moran đã viết gửi tôi:

"We received your recent letter regarding your parent's non-immigrant visa applications. We will forward a letter to the consulate on your behalf; however, in order to do so, your parents will first need to have an appointment date, which will be included in our letter. Additionally, we will need your parents full names as well as either their dates of birth or their passport numbers. Once you have all of that information, please let me know and we will be happy to send our letter to the consulate."

Vậy là nhiều hy vọng rồi. Đến lúc này tôi mới báo tin về cho ba mẹ biết.

Đúng như dự tính, 10 ngày sau tôi đã xong hết mọi giấy tờ. Tất cả các giấy tờ bản chính tôi đều có 2 bản, gửi về VN 1 bản, giữ lại bên này 1 bản, phòng trường hợp thư bị thất lạc.

Xin hẹn phỏng vấn

Thứ 4, 1 tháng 8, tôi gọi phone về nhà báo, "Con đã gửi giấy tờ đi theo chuyến bay rời Mỹ sáng sớm mai, thứ 5. 36 giờ sau sẽ có người gọi phone báo ba má ra sân bay nhận. Con đã để tên và số phone tất cả mọi người trong nhà mình để lỡ người này vắng nhà thì người kia có thể đi nhận giấy tờ. Trước khi gửi tất cả các giấy tờ, tôi có scan lại mọi thứ và email về nhà, cùng một lá thư liệt kê những thứ đã gửi và giải thích chi tiết cận kề những bước cần làm.

Tôi cũng có dặn ba mẹ bắt đầu đi tìm hỏi vé máy bay, vì "Được cấp visa mà không tìm được vé bay mới là đau à nha..." Tôi nói ba mẹ cứ chọn đại chuyến bay nào sang tới Mỹ một vài ngày trước ngày 26 tháng 8. Có chỗ thì đặt cọc ngay. Khi được visa sẽ trả tiền và lấy vé liền.

Bên này tôi cũng phone đi khắp các tiểu bang tìm mua vé nhưng các nơi đều trả lời giống nhau rằng phải sau 5 tháng 9 mới có chỗ. Ba mẹ tôi cũng hỏi hết các văn phòng bán vé ở Saigon nhưng cũng chẳng có gì khả quan. Ôi chao, vậy là thấy... tía rồi! Nhưng cuối cùng cũng may. Vài

ngày sau, một người bạn đã cho tôi số điện thoại của một văn phòng bán vé máy bay tại Saigon và họ có đúng 2 vé bay trước ngày 26 tháng 8 nhờ có 2 người vừa đổi chuyến bay.

Thế là an tâm cho chuyện vé. Hú hồn!

Tối thứ 7, ngày 4 tháng 8 giờ VN, ba mẹ tôi nhận đủ hồ sơ.

Sáng thứ 2, ngày 6 tháng 8, ba mẹ tôi ra Citibank trên đường Nguyễn Huệ, để đóng lệ phí và lấy hẹn. Tin báo sang, "Mi lùn ơi, ba má đã đi đóng tiền rồi, có hẹn phỏng vấn luôn rồi nhưng mãi đến ngày 24 tháng 8..."

Chết mờ! Kiểu này thì rõ ràng ba vẫn còn... vô duyên rồi ba ơi! 26 tháng 8 phải có mặt mà 24 tháng 8 mới được phỏng vấn. Có được cho visa cũng không cách nào qua kịp.

"Không sao! Được rồi, cứ bình tĩnh, để con sẽ tính..." - Trấn an ba mẹ nhưng trong bụng tôi như đang đánh... lô tô...

Người đại diện của bà Sanchez, ông Moran và ông Webb đã dặn tôi khi nào ba mẹ có hẹn phỏng vấn thì báo cho họ biết để họ gửi thư về LSQ. Thế là tôi lại cấp tốc liên lạc với những người đại diện của 3 vị - chị Diệp Nguyễn, ông Peter Hearing và anh Tuyền Lê - và họ bắt đầu "ra quân".

Ngay sau khi có hẹn phỏng vấn, ba mẹ tôi đã fax cho LSQ mẫu đơn xin phỏng vấn khẩn mà tôi đã điền sẵn mọi thứ. Nếu đương đơn phải vào Hoa Kỳ trước ngày được hẹn phỏng vấn, đương đơn có thể yêu cầu xin phỏng vấn khẩn. Đương đơn phải hoàn tất mẫu đơn "Yêu Cầu Phỏng Vấn Khẩn" và fax đến cho LSQ kèm với bản copy phiếu hẹn mà Citibank đã cho. Để công bằng cho tất cả đương đơn, mỗi đương đơn chỉ được phỏng vấn khẩn một lần cho một chuyến đi.

Anh Tuyền gọi phone cho tôi ngay ngày hôm sau, thứ 3, 7 tháng 8: "Anh và các nhân viên văn phòng TNS Jim Webb đã thảo xong lá thư và thư đã được gửi về LSQ." Chị Diệp cũng cùng lúc email báo tin đã gửi email về LSQ Saigon.

Một vài ngày sau, khi ba mẹ tôi liên lạc lại với LSQ về tờ đơn xin phỏng vấn khẩn đã fax cho LSQ hôm đầu tuần, thì được trả lời, "Hồ sơ này đã được xem qua, khi nào muốn đến phỏng vấn cũng được." Và ba mẹ tôi đã trở lại LSQ ngay ngày hôm sau, tức thứ sáu, ngày 10 tháng 8, nhưng thứ sáu ấy LSQ đột xuất nghỉ vì một buổi họp và ra mắt Lãnh Sự Quán mới. Ba mẹ tôi báo tin, "Thứ 2 mới trở lại được."

Vào lúc 2 giờ sáng ngày Thứ Hai, tôi tự động giật mình dậy... Tin báo sang: "YES YES YES, được rồi, được rồi..." Và ngay sau đó, tin vui được báo đi khắp nơi: "Các cô chú bác anh chị ơi, ước mơ gần hoàn tất, ba mẹ cháu sắp được đặt chân lên đất Mỹ!"

Viết mail báo tin vui khắp nơi xong, tôi nghĩ đủ thứ chuyện. Đây là phút bà nội tôi, ba tôi, rồi chúng tôi đã chờ 50 năm, ba thế hệ. Tôi nhớ bà nội hơn bao giờ. "Nội ơi, Nội có vui với con"... và tôi đã nói thầm, "mình phải viết kể lại câu chuyện dài dòng 'tiên hung hậu kiết' này mới được..."

Thế là bắt đầu gõ keyboard và không thể ngủ nữa.

Đại diện giải thưởng Việt Báo Viết Về Nước Mỹ chào mừng tác giả Anne Khánh Vân và ba mẹ cô. Từ trái: Trần Dạ Từ, Nguyễn Duy An (tác giả thắng giải chung kết năm trước 2006), Phan Tấn Hải, chủ bút Việt Báo, Anne Khánh Vân và ba má vừa tới từ Việt Nam.

Hai Lúa Tới Mỹ

Đã có visa và vé máy bay, ba mẹ tôi vẫn còn chưa tin... chỉ còn vài ngày nữa sẽ... đi Mỹ.

Họ nói, "Mọi chuyện cứ rục rục rục... Đúng vậy. Tôi chuẩn bị mọi thứ giấy tờ trong vòng 10 ngày. Ba mẹ tôi chỉ có 1 tuần để chuẩn bị đi Mỹ. Họ được phỏng vấn ngày 13 tháng 8, ngày 21 tháng 8 lên máy..."

2 giờ sáng thứ tư - giờ miền Đông, tức 11 giờ tối thứ 3 - giờ miền Tây, bên kia phone tiếng nói thật lớn, "Mi lùn ơi, ông bà 'Hai Lúa' đã đến Mỹ rồi... hihhi."

Tôi cười nói họ, "Còn không mau viết kể chuyện 'Hai Lúa đến Mỹ'... Chỉ nghe tựa đề đã thấy hấp dẫn... Mà sao má lại nói má là Hai Lúa? Ba má là dân Saigon mà." - Mẹ tôi trả lời, "Vậy nếu người miền quê lên Saigon gọi là Hai Lúa thì ba má từ Saigon qua Mỹ, không phải chỉ Hai Lúa mà là Bảy Tám Lúa..."

Khi phi cơ đến Los Angeles và chuẩn bị đáp, nhìn thấy hàng nghìn ánh đèn... rồi ngày hôm sau 22 tháng 8, 2007, trên đoạn đường đi thăm Hollywood, nhìn thấy hoa đại mọc ven đường... mẹ tôi đã cảm hứng và có bài thơ "Hai Lúa Tới Mỹ":

*Rực sáng muôn ngàn triệu ánh sao
Thực rồi mà vẫn tưởng chiêm bao
Làm sao tin được mình đang bước
Từng bước như đang lạc cõi nào*

*Hoa đại ven đường chắc ngăn ngại
Lúa tôi thăm hỏi thực hay mơ B
ao năm khăn gói rồi quanh quần
Một phút này thôi đã tới bờ . . .*

Sáng hôm sau, tôi gọi phone sang Cali hỏi thăm ba mẹ đã tin mình đến Mỹ chưa... Mẹ tôi dí dỏm trả lời, "Đĩ nhiên là đã tin rồi vì tối qua má nằm mơ thấy Tổng Thống Bush mời ba má đến dùng cơm trưa...hihi"

Thư cảm ơn

Người giúp phải cảm ơn kẻ nhờ vả. Đúng là khó tin mà có thật. Hai ngày sau khi báo tin vui, chưa kịp viết nổi lá thư tri ân những người giúp mình, thì chính tôi lại nhận được thư cảm ơn của những người đã giúp. Xin trích đoạn thư của Senator Jim Webb viết gửi Khánh Vân:

"Thank you for your recent letter advising me of the prestigious writing award you have won from the American Vietnamese newspaper, VietBao, and requesting my assistance regarding your efforts to bring your parents to the United States for the awards banquet. Congratulations on your achievement. I certainly understand your excitement. My assistant, Mr. Tuy Le advised me this morning that he had received a call from you advising us that your parents visa was approved today. I know that you are pleased that your parents will be able to attend the award banquet on the 26th of August, and I am sure our parents are very proud of you. Again, thank your for writing. As our Senator, I hope that you will contact me anytime you feel that I may be of assistance to you. With warm regards, I remain..."

Kể về lá thư cho ba mẹ tôi nghe, họ nói, "Đúng là xứ Mỹ có nhiều cái... lạ. Không đi đây đi kia, cứ ở hoài một chỗ, dù mình có giàu bạc tỷ, cứ tưởng như thế là giàu lắm; đất nước mình dù có phát triển, cứ tưởng như thế là ghê lắm... Đến nước người mới thấy Việt Nam mình quá chậm chạp, kém cỏi, nhỏ bé... Biết đến bao giờ..."

Thăm nhà tổng thống Bush...

Sau họp mặt Viết Về Nước Mỹ và một tuần thăm thủ đô tị nạn người Việt tại Mỹ - Little Saigon, ông bà Hai Lúa cùng Khánh Vân về thủ đô của nước Mỹ - Washington DC.

Máy bay vừa đáp xuống DC, câu đầu tiên ông Hai Lúa hỏi con gái là "Ừa, qua đây có cần phải

trình báo, xin tạm trú, tạm vắng gì với địa phương không con?"

"Không ba à, không cần khai trình với ai hết. Nước Mỹ mà, ai muốn đọc ngang Đông Tây Nam Bắc gì, thoải mái; chỉ cần đừng làm điều gì phạm pháp."

"Vậy hả! Nước Mỹ hay quá ha! Văn minh hiện đại như vậy thì đỡ mất thời giờ cho cả hai bên."

Sáng sáng, khi Khánh Vân đi làm, ba mẹ cũng cùng ra khỏi nhà. Khánh Vân đã mời ba mẹ đi thử xe bus và metro cho biết. Đi xe bus một đoạn đường, rồi đổi sang metro; lên metro xanh rồi chuyển sang đỏ... ông bà Hai Lúa than xây xẩm mặt mày.

"Sao cái xứ gì mà người ta toàn chạy." - Mẹ Khánh Vân nói.

"Họ đâu có chạy; họ đi đó." - Khánh Vân... đĩnh chính.

"Đúng là mọi thứ đều khác hẳn Việt Nam. Người ta lớn con, đi bước đi dài, đã vậy còn đi nhanh như chạy, có thể nước họ mới giàu, mới mạnh và đi trước thiên hạ. Việt Nam mình đã nhỏ con, bước đi ngắn chút xíu, ấy vậy mà còn đi rề rề, làm việc chậm chạp... Nếu VN mình cứ như vậy thì chắc đi hoài cũng chẳng đi đến đâu..." Ba tôi nói.

"Chỉ cần nhìn người tài xế xe buýt cũng đủ thấy. Tài xế xe buýt Việt Nam chỉ làm việc lái xe. Ngoài tài xế còn có 1 người thu tiền. Còn tài xế Mỹ vừa làm công việc lái, vừa thu tiền, soát vé..." - Mẹ thêm vào.

Sau vài ngày "chạy" metro với con gái, ông bà bắt đầu rành các đường metro/bus, có thể nhìn bản đồ và đi lung tung khắp vùng Hoa Thịnh Đốn, cứ y như Hai Lúa... bản xứ.

Họ đã tới tận Toà Bạch Ốc để "thăm nhà tổng thống Bush". - Có gặp được tổng thống Bush hay không thì Khánh Vân quên hỏi ba mẹ (hihi).

Họ có ghé ngang chụp hình kỷ niệm với tòa nhà quốc hội Mỹ. Ba Khánh Vân nói "Chắc ba mẹ nuôi của ba không còn sống. Khi nhận ba làm con, họ đã ngoài 50 tuổi và đã 50 năm trôi qua. Phải chi ông bà ấy vẫn còn, và mình vẫn còn giữ liên lạc, thì mình sẽ đến thăm ông bà ngay vì họ cũng ở vùng Virginia."

"Ừa, họ cũng ở Virginia sao? Con hoàn toàn không biết điều này. Bữa nay mới nghe ba nói."

"Ba nhớ chữ Virginia rất rõ, vì trên mỗi lá thư ba mẹ nuôi viết cho ba, nó được viết cạnh ngày tháng ở đầu thư."

"Ngộ thiệt hen. Khi vừa đến Mỹ và đang tìm nơi để 'hạ.. cánh', con đi qua cũng nhiều tiểu bang lắm nhưng cuối cùng đã chọn ngừng chân ở Virginia... Phải chăng con đã 'linh cảm' có 'ông bà nội nuôi' ở gần đâu đây... Ba đã nói lời cảm ơn nước Mỹ như mong muốn chưa?"

"Ba nói rồi, nói trong bụng..."

"Ừa, nói trong bụng làm sao con nghe, má nghe, bà nội nghe, ba mẹ nuôi của ba nghe? Phải nói thành tiếng chứ... Con muốn được nghe để còn... viết kể lại cho độc giả Việt Báo đọc nữa! (hihihi)"

Ba tôi cười, bốt áp ứng... Ông nói, "Xin được cảm ơn ông bà ba mẹ nuôi đã cứu mang ba, xin cảm ơn nước Mỹ đã cứu mang con gái của ba, và xin được cảm ơn mọi cơ duyên đã cho ba má

được đặt chân trên đất Mỹ."

Ba tôi đã nói những lời ấy trước tòa nhà Quốc Hội Mỹ. Và tôi nhớ chính mình đã bồi hồi ra sao khi nhìn tòa cao ốc trắng xóa, nguy nga, phản chiếu xuống mặt nước hồ phẳng lặng, 7 năm trước, khi lần đầu tiên từ Pháp sang thăm nước Mỹ..

Đúng là "Thực rồi mà vẫn tưởng chiêm bao" như thơ bà Hai Lúa đã viết. Cùng bước như trong mơ bên hồ, Ba tôi nói:

"Con à, nhìn mọi người xung quanh mình bây giờ, chẳng biết ai là ai,... Thôi thì mình cứ mỉm cười thật vui với tất cả vì biết đâu trong số bộ hành này có người là con cháu chắt chít của ba mẹ nuôi của ba, tức những người anh chị em cháu nuôi của mình."

Vâng thưa ba, thưa má, con đang mỉm cười thật vui với tất cả. Thưa các chú bác, cô dì, anh chị xa gần... Thưa tất cả và thưa cả nước Mỹ, xin nhận đùm nụ cười...

Virginia, các bờ biển miền Đông

Ông bà Hai Lúa đã đi hết các bảo tàng viện trong trung tâm Washington DC, đã thăm các tượng đài tưởng nhớ tử sĩ của Đệ Nhị Thế Chiến, Chiến tranh Triều Tiên, và đặc biệt là bức tường đá đen ghi danh hơn 58,000 tử sĩ Mỹ trong chiến tranh Việt Nam... Họ không quên đến tham quan sở thú và từ đó đi bộ sang Nhà Thờ Đức Bà Washington National Cathedral -nơi đã tổ chức tang lễ của nhiều cố tổng thống.

Một hôm, trên đoạn đường đến trường đại học Georgetown, ông bà Hai Lúa hơi nghỉ ngơi hướng đi nên ngừng lại xem bản đồ. Một ông Mỹ, nhà ở ngay góc đường, đã tận tình hướng dẫn đường. "Có lẽ ông Mỹ ấy trông bộ dạng ba má hổng giống mọi người nên nghĩ hai người này chắc là... Hai Lúa Việt Nam và ông đã tận tình chỉ đường giúp!?" - Khánh Vân đã đùa chọc ba mẹ như vậy. "Ờ... thì chắc mình trông cũng... hơi ngáo, nhưng ông Mỹ ấy tốt bụng thì đúng hơn vì ông ra ngoài để lấy thư, chỉ trông thấy ba má có vẻ đang lúng túng chưa biết đi đường nào thì liền đến hỏi mình có cần giúp gì không trước khi mình kịp hỏi nhờ ông..."

Có những điểm ông bà Hai Lúa đi những 2, 3 lần vì Khánh Vân chưa kịp đưa ba mẹ đi đâu khác ngoài DC. Nhưng cứ mỗi lần trở lại những nơi đã tham quan, họ đều khám phá thêm được nhiều điều mới. Bữa kia Khánh Vân đã chọc ba mẹ khi thấy họ trở lại viện bảo tàng nơi trưng bày viên kim cương xanh lớn nhất thế giới: "Viên kim cương đó nặng lắm, làm sao mang nổi về Việt Nam mà ba má cứ đi tới đi lui ngắm nghía hoài vậy." Bà Hai Lúa trả lời, "Mang nổi chắc cũng không dám mang, cho mang về VN chắc cũng không dám mang về, vì qua sự tích của viên kim cương ấy thì ai là chủ nhân của nó cũng đều xui tận mạng. Mang nó về cho VN, lỡ VN xui tận mạng thì chết tía dân Việt Nam... (hihihi)."

Bây giờ có thể nói ông bà Hai Lúa rành rọt đường đi nước bước và biết các điểm tham quan du lịch vùng Hoa Thịnh Đốn còn hơn chính con gái ổng bà đã ở Washington DC gần 6 năm.

Một cuối tuần, anh Lê Q. Tùy, phụ tá Thượng Nghị sĩ Jim Webb - nơi đã giúp can thiệp giấy tờ

nhập cảnh Mỹ cho ba mẹ Khánh Vân- đến thăm và đưa ông bà Hai Lúa đi chơi. Vì Thủ Đô Hoa Thịnh Đốn đã được tham quan kỹ quá rồi nên anh Tùy đưa họ đi tham quan các vùng đồng quê của Virginia. Thật thích thú khi vừa được ngắm cảnh, vừa được anh Tùy giải thích ý nghĩa và kể sơ lược lịch sử của từng địa danh, từng con đường, từng exit, từng bảng chỉ dẫn... từ thời nước Mỹ còn là thuộc địa và nội chiến.

Chúng tôi ngừng xe ở vịnh Pohick Bay - Regional Park thuộc vùng Lorton - một nhánh lớn của sông Potomac trước khi sông hòa vào vịnh Chesapeake đổ ra biển. Nơi đây người ta có thể picnic, dựng lều cắm trại camping, chèo thuyền, câu cá, chạy bộ tập thể dục...

Đi dọc bờ nước của Vịnh Pohick, bà Hai Lúa nhặt lên vài hòn đá. Bà muốn mang những hòn đá ấy về làm kỷ niệm, nhưng khi bà đang mân mê chúng trong tay thì ông Hai Lúa lại nói, "Thôi, chúng nó đang sung sướng, mang chúng về VN làm chi cho chúng khổ giống mình, tội nghiệp..." Thế là bà cụt hứng, thả những hòn đá xuống nước một cách tiếc rẻ... "Thôi, thương cho tụi bay đó, trả tụi bay trở lại cho tụi bay tự do với thế giới thiên nhiên của tụi bay." Chúng tôi cười vang khi thấy bà có vẻ tin hòn đá cũng có... số.

Ở vùng Virginia, ông bà Hai Lúa còn được lợi nước biển Rehoboth, Ocean City, Atlantic Ocean... để so sánh nước biển miền Tây và Đông. Các bờ biển miền Tây, vùng Nam Cali, tuy thời tiết ấm áp hơn Virginia bên miền Đông, nhưng nước biển lại lạnh hơn nhiều vì bị ảnh hưởng nước băng tuyết từ vùng Alaska chảy xuống.

Khi đi dạo dọc các bờ biển, ông Hai Lúa nhận thấy "có cái lạ là Việt Nam mình thì ra nắng trùm kín mít, còn Mỹ thì cứ thấy nắng là phơi người ra cho đen, chùng nào gần như cháy da rồi mới chịu. Mình cho rằng họ diên khi phơi nắng như thế thì chắc họ cũng thấy mình diên khi có nắng quanh năm suốt tháng mà không hưởng,..."

Vùng trời có Nữ Thần Tự Do

Khánh Vân xin sở làm ra sớm một chiều thứ 6 để cùng khởi hành đi New York lúc 2 giờ trưa. Đến khách sạn đã đặt phòng trước thì trời đã sập tối. Từ khách sạn, thuộc phần đất New Jersey,

1. New York: Ông bà Hai Lúa trên phà ra Tượng Thần Tự Do.
2. Lê Q. Tùy, một chàng Mỹ chơi thuyền buồm, Khánh Vân và bà Hai Lúa trước vịnh Pohick Bay, vùng Lorton, một nhánh lớn của sông Potomac.

nhìn sang bên kia bờ nước là New York. Manhattan lấp lánh ánh đèn từ các tòa nhà chọc trời, trông rất lộng lẫy, hùng tráng.

Ông bà Hai Lúa ngân ngai bước vào khách sạn. Đây là một khách sạn 5 sao nổi tiếng, ngay bờ sông, nhìn sang bên kia thấy cả New York. Cạnh bên khách sạn là trạm tàu điện đi xuyên qua Hudson River, sang bên kia bờ là ngay Lower Manhattan. Khánh Vân kể công "Khách sạn ở New York thông thường rất đắt giá. Giá phòng bình thường nơi đây là \$500 một đêm, nhưng con đặt được lúc có giá đặc biệt nên chỉ \$180. Mình sẽ ở đây chơi đến Chủ Nhật về lại DC; thứ 2 con đi làm."

Sáng sớm thứ 7, chúng tôi lấy tàu điện ngầm sang Manhattan. Trạm đầu tiên xuống là ngay dưới chân Tháp Đôi ngày trước - World Trade Center. Đã 6 năm trôi qua từ ngày xảy ra vụ khủng bố 11/9 - hiện mọi thứ chỉ được dọn dẹp sạch sẽ và hệ thống hạ tầng vừa được xây cất lại. Có lẽ đây là điểm mà hầu hết khách du lịch ngừng chân đầu tiên khi họ đến Manhattan. Họ luôn các máy chụp hình, máy quay phim ra bên ngoài màn lưới B-40 để chụp các cảnh làm việc

Phi trường Dallas: "Cô Năm đứng ở ngay lối ra chính. Nơi có tượng ông cao bồi màu đen..." Ngày bà cô ruột ra đi, đứa cháu chỉ mới 4, 5 tuổi. Hai chị em cũng không nhận ra nhau. Ba mươi năm rồi còn gì!

của những xe cần cẩu, những kỹ sư, công nhân xây dựng... Một cảm giác bồi hồi, xúc động tự nhiên xuất hiện trong lồng ngực dù chúng tôi không có mặt ngay địa điểm này, 6 năm về trước... Khánh Vân nghe tiếng mẹ nói nhỏ bên tai "Con hãy thăm cầu nguyện cho các linh hồn được an nghỉ bình yên."

Chúng tôi đi dọc những con phố lớn, đại lộ First rồi Second để xem các khu thương mại. Ra đến Battery Park, mua vé lên phà ra thăm tượng Nữ Thần Tự Do. Khi nhìn từ khách sạn, bà Nữ Thần Tự Do xa xa phía tay phải... Khi phà đến gần, bà hiện lên rõ rệt. Bà cương nghị, mạnh mẽ - đứng với cái tên "Nữ Thần Tự Do". Như hàng trăm khách du lịch khác, ông ba Hai Lúa đưa máy chụp hình lên bấm lia lịa. "Đi New York mà không thấy mặt bà Nữ Thần Tự Do thì chưa về được," họ nói thế!

Lên phà trở vô Manhattan, chúng tôi lại đi ngược lên Upper Manhattan. Tham quan hội chợ Ý, rồi đến khu phố Tàu. Đến đây, ông Hai Lúa có vẻ... hoảng. Ông ta nói, "Chợ Lớn ở Saigon mình ồn ào, náo nhiệt bao nhiêu vẫn không ăn nhằm gì so với phố Tàu New York." Tượng đi của ông bà

Hai Lúa cũng tự nhiên đổi... Họ đi lại nhanh nhẹn hơn - cứ như vừa đi vừa chạy... vì sợ bị lạc vào biển người, hết biết đường về lại Việt Nam.

Chúng tôi đi taxi sang Empire State Building và xếp hàng mua vé lên tầng lầu 81. Dù rất đông du khách muốn lên tầng cao nhất và hệ thống kiểm tra an ninh ra/vào lên/xuống rất gắt gao, mọi thứ được tổ chức, sắp xếp tài tình. Hàng ngàn khách thăm mà vẫn thấy trật tự. Lên cao, gió mạnh, cảm thấy tòa nhà như đang bị "lắc lư" trong gió... Chẳng biết có là quá tưởng tượng?! The Bronx, Queens, Brooklyn, Staten Island và Manhattan - Cả New York City, trở thành những thành phố tí hon khi chúng tôi nhìn từ trên cao xuống. Ông bà Hai Lúa lại bấm thêm một lô hình.

Khi mặt trời bắt đầu lặn, Times Square hiện lên lộng lẫy với các con phố đầy đèn và bảng quảng cáo. Nơi đây, khi ăn thử Hot Dog, ông Hai Lúa nói "Cũng ngon đấy chứ, nhưng vẫn thua bánh mì thịt Việt Nam!"

Lên Miền Gió Lạnh - Chicago

Sau vài tuần du ngoạn VA, ông bà Hai Lúa sửa soạn áo ấm bay lên Chicago hóng gió Ngũ Đại Hồ. Lần này, không có con gái thấp tưng, nhưng ông bà đã có thể tự lo khi bay tới bay lui trong nước Mỹ. Họ dặn dĩ hơn và biết cách chuyển máy bay khi cần. Mục đích chuyến bay sang Chicago là để thăm gia đình ông bà xui gia.

Mới cuối tháng 7 vừa rồi, gia đình Hai Lúa tại Saigon vừa được đón tiếp ông bà xui gia từ Chicago về Việt Nam lo đám cưới con gái. Hai nhà chính thức kết thông gia. Cưới gả xong, vài tuần sau ông bà xui về lại Chicago. Họ gửi gắm con cái cho nhau và hẹn gặp lại lần tới, khi ông bà xui gia Chicago có dịp về Việt Nam. Quay qua quay lại, ông bà xui chỉ vừa về đến nhà chưa kịp dọn vali, đã thấy ông bà xui Hai Lúa đến đất Chicago gõ cửa, làm ông bà xui gia Chicago giật mình, cười ngoắt ngoắt:

"Ồi trời, anh chị bay qua đây còn lẹ hơn tụi tui. Ủa, mà anh chị đi điện gì nhanh dữ vậy, sao không nghe anh chị nói?"

"Tụi tui làm gì biết trước để mà nói. Tối giờ bay, làm vali đi còn không kịp nữa kìa. Mang đồ tầm bậy tầm bạ, chất đầy vali, qua đây soạn ra

mới thấy là mình khùng."

Ông bà Hai Lúa đã được ông bà xui gia Chicago đón tiếp rất nồng hậu. Xin cảm ơn hai bác.

Nghe kể, cũng tại Chicago, bà Hai Lúa đã gặp lại được bác huynh trưởng Trung Hiếu ngày xưa sinh hoạt hướng đạo Nghĩa Sinh. Dường như đã 50 năm xa cách. Ông Hai Lúa thì gặp lại những bạn bè Không Quân ngày xưa. Xem hình tái ngộ, thấy ăn uống trò chuyện có vẻ vui lắm.

Ông bà Hai Lúa đã được đi thuyền trên hồ, được tham quan các khu phố Hoa, Việt Nam. Các con phố với những tòa nhà thật cao, rồi sang sở thú,... toàn những nơi chính Khánh Vân cũng chưa từng được tới.

Hai Lúa sang xứ Cao-bồi

Sau Chicago là giây phút mà ông bà Hai Lúa và cả Khánh Vân đã nôn nóng chờ đợi gần 30 năm qua.

Chúng tôi thức giấc lúc 4 giờ sáng để ra sân bay, chuyến bay đi Dallas cất cánh vào lúc 6 giờ sáng. Ra đón gia đình Hai Lúa ở phi trường Dallas là người cô đã làm giấy tờ bảo lãnh cho đại gia đình Hai Lúa từ những năm giữa 80'. Hồ sơ bảo lãnh ghi tên bà nội. Giấy tờ đến, bà nội mất đúng ngày phỏng vấn. Từ đó, đại gia đình không còn hy vọng đoàn tụ nữa vì việc làm lại hồ sơ khó khăn. Ông Hai Lúa dần thôi chờ mong ngày ông được ôm vào lòng những người thân đã xa Việt Nam...

Máy bay vừa đáp, Khánh Vân vừa mở điện thoại thì chỉ vài phút sau đó điện thoại đã reng lên. "Cô Năm đang đứng ở ngay lối ra chính, nơi có tượng ông cao-bồi màu đen. Con và ba má ra tới đâu rồi?"

Cô Năm có vẻ nôn nóng. Khánh Vân nói với ba mẹ, "Ba má hãy đi sau con vì có thể cô Năm nhận ra ba má. Để con đi trước xem cô Năm có nhận ra con không!"

Tôi tiến đến gần cô Năm. Nhận ra cô rồi! Cũng nét mặt quen thuộc ấy, cũng cặp mắt kiếng thật dày ấy... Nhưng cô không nhận ra đứa cháu.

"Mimi hả? Phải Mimi không? Trời ơi, con lớn quá!" - Cô cháu tôi ôm chầm lấy nhau.

Đĩ nhiên làm sao cô Năm nhận ra được. Ngày bà cô ruột ra đi, đứa cháu chỉ mới 4, 5 tuổi.

Hai chị em cũng không nhận ra nhau. 30 năm rồi còn gì! Cô Năm ôm ông em mà la:

"Trời ơi, sao mà già và phát tướng dữ vậy vậy? Tao không nhận ra mà, mà ời."

Từ ngay sau giây phút gặp lại, mọi người cứ huyền thuyên trò truyện. Cô Năm kể lại những thăng trầm trong thời gian tha hương xứ người.

"Từ sau khi má chết, trời đất trong tao như sụp đổ vì chỉ vài tháng trước đó ba của tụi nhỏ cũng vừa chết vì nhồi máu cơ tim. Cứ gặp chuyện buồn nhiều hơn vui, tao chẳng còn lòng dạ nào liên lạc với bên nhà vì biết mình bên Mỹ mà khổ sở như vậy để nuôi con thì tụi bây bên Việt Nam còn khổ hơn tao trăm ngàn lần mới nuôi được bầy con khôn lớn. Cũng may mà có con Mimi, tao đã đọc được câu chuyện nó viết, nhờ nó mà tao mới được gặp lại tụi bây..."

Bánh xe thời gian quay lùi lại tới tận thời thơ ấu của hai chị em. Cô Năm vui hơn:

"Mà này, con Mimi nó không biết. Không biết mà còn nhớ không! Hồi mà mới được bà mẹ nuôi quốc tế người Mỹ nhận làm con nuôi, mà làm gì biết tiếng Anh mà viết thư cho bà ta. Toàn là tao viết thư dùm mà thôi ghen lắm!" - Cả nhà cười vang.

Cô Năm ở Dallas nhưng các anh chị chú bác của ông Hai Lúa hầu hết định cư ở Houston. Cô Năm lập tức gọi phone, mở speaker cho tất cả trò truyện. Và ngay sau đó, các cô bác bên ấy đòi cô Năm phải đưa gia đình Hai Lúa sang Houston trình diện.

"Mất tui kém làm sao chạy xe đường dài cho được hở bà!" Cô Năm nói.

"Thì để Mimi lái phụ mà. Mà chỉ đường nó lái chứ có gì khó đâu. Toàn là đường thẳng không mà."

Nghe tới đây, Khánh Vân định la "Trời ơi, con chưa có bằng lái... thiệt, cô Năm ơi!" Nhưng nói ra sợ... quê xệ... nên đành phải nín thinh, nháy mắt với ba mẹ. Thật sự thì Khánh Vân lái xe cũng được vài năm rồi và đã vài lần lái xe đưa ba mẹ đi chơi đường xa những tuần qua. Ông Hai Lúa trấn an cô con gái: "Con lái giỏi mà, trong xe có còn có tới 3 người mất tổ ngộ đường phụ con..."

Đến nhà cô Năm ở lúc 11 giờ trưa thì chỉ hai tiếng sau chúng tôi đã đồ đạc sẵn sàng lên xe lái về Houston. Dĩ nhiên là cô Năm vẫn chưa biết cô cháu lớn đầu của cô chưa có bằng lái... Ban đầu hai cô cháu định thay phiên nhau lái, nhưng sau khi thấy Khánh Vân lái có vẻ vững, cô Năm "đã cho" Khánh Vân lái hết đoạn đường xứ cao-bồi. Mà cũng đúng là xứ cao-bồi. Vận tốc giờ tối đa trên xa lộ của vùng Virginia, Washington DC, Maryland,... chỉ 65 dặm. Xứ cao-bồi này chính thức cho lái tới... 75. Thực tế là 80, 90.

Từ Dallas đi Houston bình thường chỉ mất khoảng 3, 4 giờ lái xe. Hôm ấy chúng tôi gặp hai ba trận mưa lớn nên nhiều đoạn đường xe phải chạy thật chậm. Mãi 5 giờ sau xe mới đến Houston. Vào tới trung tâm Houston thì trời nắng ráo. Xe ngừng ngay trước nhà cô Hiền, thật oai!

* Một nhà, ba lục địa

Các cô bác anh chị họp mặt đông đủ để đón tiếp gia đình Hai Lúa. Ngồi ăn uống chuyện trò thật thân mật và vui ơi là vui. Các anh chị dòng họ Đỗ ở Houston cùng lớp tuổi như Khánh Vân có nhiều người thành đạt. Chị Yến, anh Sơn là những bác sĩ giải phẫu tim, giải phẫu não,... của những bệnh viện Mỹ nổi tiếng. Họ giỏi ơi là giỏi.

Qua câu chuyện của các cô các bác, Khánh Vân được dịp nghe thật nhiều chuyện từ đời xưa đời xưa, thật thích thú, nhất là khi được biết thêm về ông nội của mình. Ông nội là một nhà báo, ngoài ra ông còn thông dịch tiếng Nhật và Pháp. Những năm đầu 40, ông nội vào Nam làm việc và phụ thông dịch và tiếp khách giúp người anh trai - có tiệm may may đồ cho Tây ở đường Tự Do - Saigon. Bà nội Khánh Vân là thợ may của tiệm ông bác. Khánh Vân nhớ bà nội hay kể về ông nội, "Cứ hề nghe ông nội nói 'd'accord' với khách là bà nội lấy vải 'do-cắt' rụp rụp rụp. Khởi cần thông dịch gì thêm."

Khánh Vân có biết ông nội giỏi tiếng Tây, tiếng Nhật, từng làm thông dịch, làm tiệm may, nhưng

không biết ông nội còn là một nhà báo.

"Vậy là Mimi có 'gen' viết lách của ông nội rồi há. Ông nội mà còn sống thì chắc sẽ cưng Mimi lắm." Cô Năm nói.

"Chỉ tiếc con không được hưởng 'gen' cao lớn và đẹp trai của ông nội..."

Tôi nói và hiểu là mình ra đời khi Saigon đổi đời, may mắn là bo bo khoai sắn thay cơm, làm sao cao lớn nổi. Cô Năm an ủi, "Coi như được 'gen' viết báo của ông nội rồi; ráng nhận 'gen' nhỏ con xinh gái của bà nội cho bà nội vui..."

Trong cuộc họp mặt, có mục gọi điện thoại từ Houston sang Úc thăm gia đình cô Ba - người chị lớn của ông Hai Lúa. Gia đình cô Ba trước đây có về Việt Nam thăm mọi người nhưng riêng tôi chưa được dịp gặp lại. Giọng cô Ba vẫn hiền hòa nói với Khánh Vân, "Hơn 20 năm rồi cô Ba chưa gặp lại con. Không thể hình dung con lớn ra sao. Chỉ có thể mừng tưởng con qua chị Trúc (con gái út của cô Ba), vì ai cũng nói con và chị Trúc giống nhau."

Sau khi các bà chị nghe ông em Hai Lúa kể vụ đi Mỹ bất ngờ, câu chuyện bỗng "chuyển mục" sang... Viết Về Nước Mỹ. Các cô bác Khánh Vân thắc mắc vì sao cháu từ bên Tây sang Virginia mà giải thưởng gì mà có tới mười ngàn đô-la tiền mặt. Vậy là Khánh Vân phải kể lại từ đầu.

"Từ bảy tám năm trước đây, hồi con còn ở bên Tây, có người bạn email cho con đọc một câu chuyện rất xúc động trong mục Viết Về Nước Mỹ. Sau đó con lên internet tìm trang nhà của Việt Báo và đọc thêm nhiều câu chuyện hay và xúc động khác. Dù biết Việt Báo từ những năm đầu khi giải thưởng VVNM mới ra đời, mãi đến tháng Tư năm 2006 con mới viết bài gửi dự thi. Gần cả năm trời, từ bài viết đầu tiên, rồi bài thứ hai, thứ ba, thứ tư... được đăng lên Online, con vẫn không hề biết Việt Báo ở đâu, cũng không biết người nhận bài và trả lời là ai, vì các email chỉ được ký "Giải thưởng Việt Báo". Mãi sau này con mới nghe đến tên chú Trần Dạ Từ, cô Nhã Ca mà cũng không biết chú Từ là ai..."

Kể tới đây, Khánh Vân mới biết là các cô chú bác của mình đều đã biết tên tuổi chú Trần Dạ Từ, cô Nhã Ca từ trước khi Khánh Vân ra đời. Chuyện kể đến bài viết "Duyên Nợ Với Nước Mỹ" thì bác Danh nhìn tôi, "Chồng gai nhọc nhằn lắm phải không con? Mimi à! Vừa rồi Cô Ba nói đúng lắm. Bác Danh đại diện nhà họ Đỗ hôm nay phong cho con là 'đứa cháu giỏi nhất của dòng họ'."

Mất tôi rưng rưng... Không phải vì được khen mà vì xúc động với không khí và tinh thần buổi họp mặt của nhà họ Đỗ - lần đầu tiên trong 30 năm. Những người đang nói chuyện với nhau ở từ bốn phương trời: Việt Nam, Mỹ, Úc... Ba lục địa mà lòng thì cùng một mái nhà. Trong mái nhà này, tôi hiểu mình chẳng có gì tài giỏi. Con cái lo được chút chút cho ông bà cha mẹ chỉ là chuyện bình thường.

Những lời thương quý của cô bác dành cho đứa cháu vất vả làm nó rơi nước mắt.

Hai Lúa du ký

Thời hạn 10 tuần "Mỹ Du" của ông bà Hai Lúa

cứ vui dần, vui dần. Một buổi, khi con gái đi làm về, ông Hai Lúa đưa ra một xấp giấy. "Khi nào rảnh, con xem lại câu cú hộ ba. Chỉ dăm ba chuyện du ký Ba muốn nhờ con chia sẻ với độc giả Viết Về Nước Mỹ của Việt Báo."

Trong "Hai Lúa Du Ký" có đoạn ông tâm sự với con gái: "Về đến Việt Nam thì chuyện đầu tiên ba phải lo là chuyện mồ mả của bà nội. Người ta đã lên chương trình và bắt đầu giải tỏa khu nghĩa trang Bình Hưng Hòa. Đời mộ bà nội đến nghĩa trang khác thì không biết khi nào nghĩa trang đó sẽ bị giải tỏa. Chắc ba sẽ thiêu cốt bà, mang vô chùa để chung với cốt ông nội, để ông bà được gần nhau luôn."

Đọc mấy dòng ông viết, Khánh Vân thương ba thân còn trên đất Mỹ, lòng đã về Việt Nam, và rồi thần thờ nhớ bà nội. Sống trong thời chiến tranh, chỉ mới bằng tuổi tôi bây giờ, bà nội đã goá chồng rồi ở vậy nuôi con, không bước thêm bước nữa dù có người đeo đuổi, cực nhọc với lũ con lũ cháu cho đến phút cuối đời. Tôi nhớ ngày rời bỏ đất nước ra đi đã khấn thầm với Nội: Nội ơi, xin Nội phù hộ con làm được những điều nội hằng mong muốn, xin nội che chở cho con có được ngày về lo phụ ba má và các em.

Đã hơn 15 năm dòng dã, tôi luôn thấy bà nội đồng hành với mình suốt những chặng đường phải vượt qua. Nhiều lần Nội hiện về trong mộng để báo trước cho tôi những niềm vui, những việc nên cẩn thận, kể cả những tai nạn có thể ảnh hưởng đến tính mạng... Trong suốt những ngày ba má tới được nước Mỹ, tôi vẫn luôn thấy như có bà nội cùng đi. Nội ơi, con mong Nội hài lòng, không phiền chuyện mồ mả.

Một Lúa về Việt Nam

Khi đi từ Cali sang DC, Khánh Vân đã hướng dẫn ba mẹ những gì cần làm mỗi lần chuyển máy bay. Khánh Vân không thể xin nghỉ nên ba mẹ phải tự sang Cali trước khi về lại Việt Nam.

Theo lịch trình của chuyến đi Mỹ 2 tháng thì trước khi về Việt Nam, ông bà Hai Lúa được ở Cali chơi thêm 10 ngày. Họ được tham quan khá đầy đủ. Nào là khu Phước Lộc Thọ và những vùng lân cận; đại lộ Hollywood, các bờ biển vùng Cali, Disneyland, phố xá Los Angeles...

Trên đường ra phi trường Reagan National Airport - Washington DC, Khánh Vân chọn ba má: "Rồi. Vậy là hôm nay Hai Lúa về Việt Nam." Mẹ lập tức phản đối: "Không. Chỉ còn 'Một Lúa' thôi." "Ừa, sao vậy má?" - Tôi hỏi. Và được má giải thích: "Này nhé. Hai Lúa nghĩa là hai cái nhà quê ra tỉnh, hai cái ngõ nghếch lạc ra chỗ văn minh. Nhưng đi một ngày đàng học một sàng khôn mà. Hai tháng đi khắp nước Mỹ từ Đông sang Tây, xài bao nhiêu là đô-la, không lẽ không bớt nhà quê à. Ít ra cũng bớt được phân nửa. Vậy là Hai Lúa nay chỉ còn... Một Lúa."

Đến giờ chia tay, ông bà Lúa ôm con gái. Ba nói "Đi làm, đi học... nhưng nhớ giữ gìn sức khỏe, đừng làm việc quá sức, đừng thức quá khuya... Mai mốt ba má sẽ trở qua với con..."

Dạ, Ba mẹ sẽ qua Mỹ. Các em sẽ qua Mỹ. Tro cốt ông nội, bà nội sẽ qua Mỹ.

ANNE KHÁNH VÂN